

УДК 332.02

JEL O10

DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-44-55

В.І. Варцаба

д.е.н., завідувач кафедри Фінансів і банківської справи

vira.vartsaba@uzhnu.edu.ua

ORCID 0000-0001-8693-8726

В.В. Кубіній

к.е.н., доцент кафедри Економіки і підприємництва

volodymyr.kubiniy@uzhnu.edu.ua

ORCID0000-0002-7467-2382

М.М. Голяк

студент-магістр кафедри Економіки і підприємництва

holyak33@gmail.com

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: СИСТЕМНИЙ РАКУРС

***Анотація.** Метою є обґрунтування доцільності застосування системного підходу та окреслення основних системоутворюючих компонентів, забезпечуючи формування та використання стратегічного потенціалу регіональної економіки. Проведено огляд сучасних концептуальних позицій стосовно сутності та значення стратегічного потенціалу регіону. Окреслені системно утворюючі складові стратегічного потенціалу. Стратегічний потенціал представляє собою систему, основними частинами якої є ресурсна, управлінська та підсистема відносин. Ресурсна підсистема включає необхідні матеріальні, нематеріальні, людські елементи потенціалу стратегічного розвитку, виступає основою будь-якої економічної активності. Функції ресурсної підсистеми включають виробничу та креативну. Управління являє собою підсистему стратегічного потенціалу, яка визначає розвиток, напрямки та темпи визначальних довгострокових перетворень, ефективність функціонування регіональної економіки в цілому, якість функціонування регіону, спрямованість на певний стиль життя населення, умови ведення бізнесу. Функції підсистеми управління: планово-організаційна та аналітично-контрольна. Як складова стратегічного потенціалу підсистема відносин містить сукупність зав'язків між елементами потенціалу, яка визначає ефективність його дії, раціональність управління ним, а також сукупність суджень учасників регіональної соціально-економічної системи про перспективи її розвитку. Функції підсистеми відносин: інституційна та політична.*

***Ключові слова:** стратегічний потенціал, розвиток регіональної економіки, система потенціалу, функції потенціалу.*

© Варцаба В.І., Кубіній В.В., Голяк М.М., 2019

УДК 332.02

JEL O10

DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-44-55

В.И. Варцаба

д.э.н., заведующий кафедрой Финансов и банковского дела
vira.vartsaba@uzhnu.edu.ua
ORCID 0000-0001-8693-8726

В.В. Кубиний

к.э.н., доцент кафедры Экономики и предпринимательства
volodymyr.kubiniy@uzhnu.edu.ua
ORCID0000-0002-7467-2382

М.М. Голяк

студент-магистр кафедры Экономики и предпринимательства
holyak33@gmail.com
ГВУЗ «Ужгородский национальный университет»

СТРАТЕГИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ: СИСТЕМНЫЙ РАКУРС

***Аннотация.** Стратегический потенциал представляет собой систему, основными частями которой Целью является обоснование целесообразности применения системного подхода и определение основных системообразующих компонентов, обеспечивая формирование и использование стратегического потенциала региональной экономики. Проведен обзор современных концептуальных позиций относительно сущности и значения стратегического потенциала региона. Указаны системообразующие составляющие стратегического потенциала, к которым относится ресурсная, управленческая и подсистема отношений. Ресурсная подсистема включает необходимые материальные, нематериальные, человеческие элементы потенциала стратегического развития, выступает основой любой экономической активности. Функции ресурсной подсистемы: производственная и креативная. Управление представляет собой подсистему стратегического потенциала, которая определяет развитие, направления и темпы определяющих преобразований, эффективность функционирования региональной экономики в целом, качество существования региона, направленность на определенный стиль жизни населения, условия ведения бизнеса. Функции подсистемы управления: планово-организационная и аналитически-контрольная. Как составляющая стратегического потенциала подсистема отношений представляет собой совокупность завязок между элементами потенциала, которая определяет эффективность его функционирования, рациональность управления им, а также совокупность суждений региональной социально-экономической системы о перспективах ее развития. Функции подсистемы отношений: институциональная и политическая.*

***Ключевые слова:** стратегический потенциал, развитие региональной экономики, система потенциала, функции потенциала.*

UDC 332.02
JEL O10
DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-44-55

Vartsaba V.

Doctor of economic sciences, professor,
chief of the Department of finance and banking
vira.vartsaba@uzhnu.edu.ua
ORCID 0000-0001-8693-8726

Kubini V.

Docent of the Department of economic and Entrepreneurship
ORCID0000-0002-7467-2382
volodymyr.kubiniy@uzhnu.edu.ua,

Holiak M.

Master of economic and Entrepreneurship
holyak33@gmail.com
Uzhhorod National University

STRATEGIC POTENTIAL OF REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT: A SYSTEMIC POINT OF VIEW

Abstract. *The purpose of this study is to substantiate the feasibility of applying a systematic approach and, on its basis, to identify the main system-forming components, ensuring the formation and utilization of the strategic potential of the regional economy.*

To achieve this goal, the following tasks have been solved: 1. An overview of the current conceptual positions regarding the nature and importance of the strategic potential of the region is conducted. 2. Outline systematically forming components of strategic potential with their functions. 3. Demonstrate the impact of a systematic approach to the performance of strategic potential.

Strategic potential is a system whose main parts are the resource, management and subsystem relations. The resource subsystem includes the necessary material, intangible, human elements of strategic development potential, and is the basis of any economic activity. Main functions of the resource subsystem are following: production and creative. Management is a subsystem of strategic potential that determines the development, directions and rates of decisive transformations, the effectiveness of the functioning of the regional economy as a whole, the quality of existence of the region, the focus on a certain lifestyle of the population, business conditions. Management subsystem functions are: planning, organizational and analytical-control. As a component of the strategic potential, the relationship subsystem is a set of links between the elements of the potential that determines the effectiveness of its functioning, the rationality of its management, as well as the totality of the judgments of the regional socio-economic system members about the prospects for its development. Functions of the subsystem of relations are following: institutional and political.

A systematic approach allows to improve analysis (more adequately assess the potential that enhances the effectiveness of strategic analysis; identify the components of the capacity to identify the role of each component in shaping regional competitive advantages and so on); planning (outline the innovative component of development potential and plan a system to stimulate investment and so on); and function of strategic potential (to formulate a strategy of regional competitiveness building and to ensure its implementation).

Keywords: *strategic potential, development of regional economy, system of potential, functions of potential.*

Постановка проблеми. Сучасні економічні, соціальні, політичні та інші процеси зумовили кардинальні зміни в регіональній політиці розвитку. Території вступили в епоху жорсткої конкуренції за ресурси, що дозволяють отримати довгострокові переваги, а це в свою чергу спричинило активне застосування методів стратегічного управління. Довгострокове управління на основі певної стратегії базується на комплексі заходів, що визначають економічну поведінку територіального суб'єкта протягом тривалого періоду часу. Крім цього, результативність менеджменту в значній мірі залежить від потенціалу, який представляє собою сукупність можливостей і здібностей регіону і його адміністрації реалізувати покладену мету. Якщо оперативний потенціал є основою для вирішення завдань тактики, то стратегічний потенціал дає сили формування довгострокової конкуренто-спроможності.

Побудова регіональних конкурентних переваг визначається способами формування та використання потенціалу, що актуалізує застосування тих чи інших методологічних підходів до стратегічного потенціалу. Так, інституційний ракурс сприяє створенню правил поведінки користувачів потенціалу, ресурсний метод концентрує увагу на джерелах економічної діяльності та їх вартості, системний метод дозволяє розглядати потенціал як комплекс із взаємозалежними складовими, кожна з яких має певне завдання і функції. Дослідження всій системи потенціалу та його компонентів сприяє більш ефективному їх використанню, а відповідно, й більш високої конкуренто-спроможності регіону.

Огляд останніх досліджень та публікацій. Проблематика стратегічного розвитку регіональних економік та їх потенціалів знаходиться у фокусі науковців, які підходять до її вирішення з різноманітних позицій. Закарпатські дослідники, яких очолює член-кор. НАНУ Мікловда В.П., підходять до вивчення потенціалу розвитку з різноманітних позицій: розглядають потенціал малого бізнесу як чинника розвитку регіону [1]; вважають, що маркетинговий потенціал є одним з основних «факторів підвищення конкурентоспроможності території» [2]; доводять, що інноваційна складова потенціалу розвитку є визначальною [3]; розглядають розвиток України та її регіонів з позиції ефективності праці [4]. Підтримує точку зору стосовно впливу інноваційного розвитку підприємств на економіку країни та її регіонів на прикладі чеської республіки група словацьких вчених під егідою Крослакової М., які ексципірують приклади «газелей» – швидкозростаючих інноваційних компаній [5].

З позиції зонального управління регіональним потенціалом розвитку досліджує Helka Moilanen досвід Фінляндії, однієї з найбільш успішних країн у сфері регіонального розвитку. Дослідниця вважає, що «zone-based spatial visions are examples of new 'soft' planning spaces promoted in the European spatial development, where the idea is to network actors from diverse administrative territories along connecting infrastructure framework» [6]. Посилення потенціалу регіонального розвитку Фінляндії також розглянуто Jussi S. Jauhiainen, причиною якого, як стверджує автор, є «evo-

lution of the nationally designed regional policy and innovation policy» [7].

На основі дослідження досвіду посилення потенціалу Китаю та його провінцій Григою В.Ю. рекомендовано для України, «використання досвіду провінції Цзянсі при формуванні та реалізації науково-технологічної та інноваційної політики України, як на національному, так і на регіональному рівні, дозволить збільшити її ефективність, що в свою чергу, сприятиме збільшенню темпів економічного розвитку» [8]. Київські дослідники під керівництвом Ісакової І.Б. розкривають «значення трансграничної співпраці підприємств західних регіонів України для їх інноваційної практики» [9] та потенціалу прикордонних територій.

Роль потенціалу культури та її взаємодії з економікою й туризмом у регіональному розвитку розкрита в праці Кубіній Н.Ю. та її співавторів [10]. Проблема індустріальної культури як складової стратегічного потенціалу присвячують працю Andreas Wust, Thilo Lang, Stefan Haunstei, в якій «discusses the potential of «Industrial Culture» as an instrument for regional development and especially for re-inventing (old) industrial regions» [11].

З позиції творчої складової регіонального потенціалу розвитку Аке Е. Andersson доводить, що «creativity is multifaceted and multidimensional. I identify three interrelated types of creativity: (1) technological creativity or innovation, (2) economic creativity or entrepreneurship, and (3) artistic and cultural creativity. I argue that these three types of creativity are mutually dependent. In order to generate entrepreneurship (evident in higher rates of new business formation), a region must create conditions

that stimulate innovation, arts, and culture. The three types of creativity stimulate and reinforce one another» [12]. В тому же руслі публікують свої висновки Charlie Karlsson and Börje Johansson, декларуючи висновок, що «knowledge infrastructure, human capital, talent, creativity, knowledge generation, knowledge protection, knowledge accumulation, knowledge appropriation, knowledge flows, etc. as well as the creative use of knowledge are basic drivers of the specialisation of regions and hence of regional development» [13].

Представлена вище експозиція думок розкриває стратегічний потенціал розвитку як системне явище, що завуальовує можливості аналізу та знижує адекватність рішень стратегічним завданням регіональних трансформацій.

Метою даного дослідження є обґрунтування доцільності застосування системного підходу та на його основі окреслення основних системуючих компонентів, забезпечуючи формування та використання стратегічного потенціалу регіональної економіки.

Для досягнення мети вирішені завдання:

1. Проведено огляд сучасних концептуальних позицій стосовно сутності та значення стратегічного потенціалу регіону.

2. Окреслити системно утворюючи складові стратегічного потенціалу.

3. Показати вплив системного підходу до результативності функціонування стратегічного потенціалу.

Основний матеріал дослідження. Стратегічний потенціал являє собою системне явище з великою

кількістю компонентів та взаємозв'язків між ними. В межах даного дослідження до стратегічного потенціалу відносимо три його базові складові частини:

- а) ресурсну сферу;
- б) управлінську підсистему;
- в) компоненту відносин (рис.1).

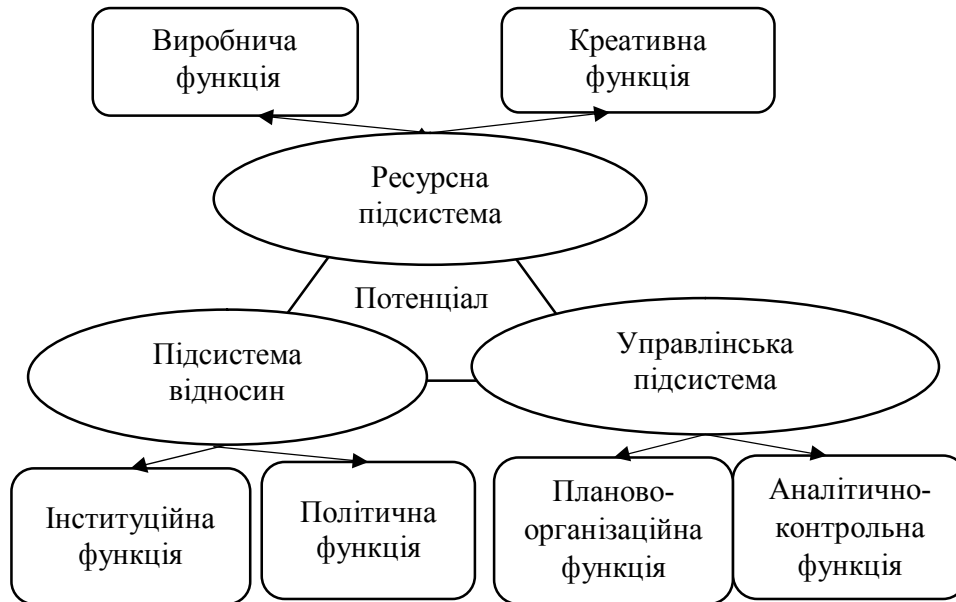

Рис.1. Системні складові стратегічного потенціалу регіонального розвитку та їх функції

Джерело: розроблено авторами

Ресурсна підсистема включає необхідні матеріальні, нематеріальні, людські елементи потенціалу стратегічного розвитку, виступає основою будь-якої економічної активності. В сучасних умовах стратегічний потенціал більшою мірою формують нематеріальні активи, що концентрують інтелектуальний потенціал регіону. До ресурсної складової також віднесено людський потенціал з можливостями та здібностями працювати не лише з традиційними ресурсами, але й використовувати та формувати

інтелектуальний капітал. Важливим елементом ресурсної складової є демографічна компонента, яка в умовах стратегічного управління поступається першістю потенціалу людського у всьому його різноманітті.

Людський потенціал в умовах стратегічного розвитку набуває особливого значення внаслідок наступних причин: містить креативну складову, яка виступає основною рушійною силою постіндустріальної економіки; включає управлінський ресурс розвитку, здатності управлінської під-

системи до прийняття рішень і їх реалізації; кваліфікований робочу силу, що володіє компетенціями, адекватними вимогам часу; володіє поведінковими і психологічними якостями, які відображають здатність до мобільності мислення і роботи в турбулентному середовищі, мотивацію.

Ресурсна підсистема виконує з позиції стратегічного розвитку економіки наступні основні функції:

- креативну, що спрямовує потенціал на створення новацій та перетворення її в інновації;
- виробничу, як таку, що формує економічний сенс діяльності території та забезпечує імплементацію інновацій.

Управління представляє собою підсистему стратегічного потенціалу, яка визначає розвиток, напрямки та темпи визначальних перетворень, ефективність функціонування регіональної економіки в цілому, якість існування регіону, спрямованість на певний стиль життя населення, умови ведення бізнесу. Управлінська сфера включає види, способи і прийоми управління, які застосовуються для стратегічного розвитку.

Управлінська сфера як складова частина стратегічного потенціалу являє собою комплекс стратегії і тактики, як двох сторін однієї медалі. До даного елемента системи стратегічного потенціалу також віднесені мета розвитку, стратегічний контролінг, що включає стратегічне планування та аналіз. Значимість даних елементів неможливо переоцінити в системі стратегічного управління, так як потенціал немає сили без мети, без напрямки розвитку. Управлінська сфера також охоплює організа-

ційну складову потенціалу. Форми ведення бізнесу, форми реалізації регіональної політики, форми підтримки певної якості життя (останнім часом в якості сучасних організаційних форм все більше використовуються інноваційні платформи.

Управлінська підсистема виконує дві основні функції: планово-організаційну, дія якої спрямована на створення такого фрейму та контенту стратегічного потенціалу, які відповідають сучасним викликам; контрольно-аналітичну, що забезпечує моніторинг стратегічного розвитку та його корекцію.

Третя складова – сфера взаємовідносин, що складаються в системі стратегічного потенціалу між його елементами. Семантика поняття «відносини» приводить дослідників до двох його сенсових навантажень, розуміння яких визначає й системне значення. Перше – це взаємне розташування елементів системи, що обумовлює їх взаємодію, характер поведінки відносно контрагентів та інших учасників взаємодії. Друге – система суджень про певного об'єкта, події, перспективу і т.д.

Як складова стратегічного потенціалу підсистема відносин являє собою сукупність зав'язків між елементами потенціалу, яка визначає ефективність його функціонування, раціональність управління ним, а також сукупність суджень регіональної соціально-економічної системи про перспективи її розвитку.

Прикладом відносин як системної складової потенціалу може бути представлена культура використання простору. Розміщення об'єктів з підвищеним рівнем шуму в спальних районах; навантаження логістики ту-

ристів на місцевий транспорт, супроводжуюче незручності для місцевого населення; архітектурні забудови з їх негативним впливом на естетичну складову людського потенціалу регіону – знижують якість стратегічного потенціалу регіону в цілому.

Підсистема відносин включає три рівні пріоритету. Вищий – відносини між самою системою потенціалу та його зовнішнім оточенням. Так, залучення іноземних інвестицій з певним рівнем менеджменту і техно-логіями являє собою реалізацію відносин між потенціалом і зовнішніми інвесторами. Середній – взаємини між системою потенціалу і його елементами. Нижчий (не за значенням, а за рівнем) містить відносини між елементами системи. Всі елементи потенціалу взаємопов'язані і тим самим надають ту чи іншу взаємний вплив.

Підсистема відносин виконує функцію інституційну, встановлюючи порядок поведінки учасників потенціалу, та функцію політичну – визначає, яким чином інтересу учасників потенціалу будуть реалізовані.

Системний підхід до потенціалу регіонального розвитку, який поєднує ресурсну, управлінську складові зі сферою відносин, дозволяє:

а) в аналітичній сфері: більш адекватно проводити експертизу потенціалу та визначати його оцінку, що підвищує результативність стратегічного аналізу; визначити складові потенціалу для виявлення ролі кожної компоненти у формуванні регіональних конкурентних переваг; виявити комбінації складових системи потенціалу, що забезпечують найвищий рівень креативності як фактору регіонального розвитку.

б) в процесі планування: окреслити інноваційну складову потенціалу розвитку; розробити систему стимулювання інвестицій у сфері, що визначають стратегічний розвиток регіону; визначити перспективи впливу міграції на стратегічний потенціал регіону, враховуючи, що «there is a need for more empirical research on the implications of migration for the source as well as the destination regions» [14]; побудувати систему орієнтирів для регіональної освіти, якими остання буде користуватися в процесі формування портфелю спеціальностей та навчальних програм, а також для окреслення рівня та кола компетенцій. Крім цього, доцільно побудувати «knowledge bridges» that higher education institutions can play a considerable role in respect of regional development», [15] а також посилити ресурсну, управлінську сфери та компонент, що відповідає за відносини.

с) при реалізації потенціалу регіону: впровадити преактивні методи стратегічного та поточного управління регіональним розвитком; сформувати стратегію побудови регіональної конкурентоспроможності та забезпечити її імплементацію.

Висновки. Регіональний розвиток залежить від стратегічного потенціалу, якій надає імпульс майбутнім трансформаціям, спрямованим на створення конкурентних переваг. З позиції системного підходу стратегічний потенціал являє собою утворення, що містить джерела і ресурси розвитку економіки суб'єкта, і відображає взаємодію елементів. До системи стратегічного потенціалу відносимо три його підсистеми: 1) ресурсну сферу; 2) управлінську; 3) компонент відносин.

Ресурсна сфера включає необхідні матеріальні і нематеріальні елементи стратегічного розвитку. Управлінська підсистема забезпечує координацію дій всіх складових стратегічного потенціалу та формує мету розвитку останнього.

Сфера відносин являє собою зв'язок між елементами потенціалу,

яка визначає а) ефективність його функціонування; б) раціональність управління ним.

В подальших дослідженнях заплановано побудувати експлікативну модель стратегічного потенціалу регіональної економіки, яка забезпечить випереджальний розвиток територіальної системи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мікловда В.П., Ступко А.В., Брітченко І.Г., Кубіній Н.Ю. Малий бізнес як фактор розвитку конкурентоспроможності регіону // Полтава: ЦІЦЦ «Техсервіс», 2012. 200 с.
2. Маркетинговий потенціал регіону: проблеми та шляхи їх подолання: монографія / В.П. Мікловда, Н.Ю. Кубіній, Ф.Ф. Шандор та ін. – Ужгород: Ліра, 2009. 208 с.
3. Можливості та обструкції розвитку інноваційного потенціалу Закарпаття як фактора регіональної конкурентоспроможності / В.П. Мікловда, Н.Ю. Кубіній, С.І. Мошак // Економіка промисловості. 2015. № 1 (69). С. 31-39.
4. Мікловда В.П., Кубіній Н.Ю., Мошак С.М. Рейтинг конкурентоспроможності України за критерієм ефективності праці // Демографія та соціальна економіка. 2015. № 3. С. 199-208. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dse_2015_3_17.
5. Dynamics of high growth enterprises –«gazelles» – in Czech Republic / M. Krošlaková, V. Kubičková, L. Jurkovičová, N. Kubiniy // Business Perspectives. 2015. № 2. P. 27-35. https://www.researchgate.net/profile/Lujza_Jurkovicova/publication/282679988_Dynamics_of_high_growth_enterprises-gazelles-in_Czech_Republic/links/56585f9708ae1ef9297db26a/Dynamics-of-high-growth-enterprises-gazelles-in-Czech-Republic.pdf
6. Helka Moilanen (2012) Regional development zones in spatial development in Finland Governing spatial development through new territorial frames. - TURUN YLIOPISTO UNIVERSITY OF TURKU 2012. URL: <https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/77006/AnnalesAII269Moilanen.pdf?sequence=1>
7. Jussi S. Jauhiainen. Regional and Innovation Policies in Finland – Towards Convergence and/or Mismatch? Regional Studies, Taylor & Francis (Routledge), 2009, 42 (07), pp.1031-1045. [ff10.1080/00343400701543140](https://doi.org/10.1080/00343400701543140)[ff](https://doi.org/10.1080/00343400701543140)
8. Мікловда В.П., Грига В.Ю. Особливості регіональної інноваційної політики в Китаї (на прикладі провінції Цзянці) // Науковий вісник Ужгородського Університету: Серія Економіка. 2018. Вип. 2 (52). С. 13-25.

9. Ісакова Н.Б., Красовська О.В., Грига В.Ю. Значення трансграничної співпраці підприємств західних регіонів України для їх інноваційної практики // *Наука та наукознавство*. 2007. № 3. С.43-54.
10. Kubiniy N., Zavyadyak R., Belen M. *Culture, Tourism and Economy as a Triumvirate of Regional Strategic Development* // *Вісник Херсонського університету*. 2019. Вип. 34. С.105-108.
11. Andreas Wust, Thilo Lang, Stefan Haunstein *Strategic potential of industrial culture for regional development*. URL: https://www.researchgate.net/publication/319153960_STRATEGIC_POTENTIAL_OF_INDUSTRIAL_CULTURE_FOR_REGIONAL_DEVELOPMENT
12. Åke E. Andersson *Creativity and regional development*. Åke E. Andersson. 1985. *Papers in Regional Science* 56(1): https://www.researchgate.net/publication/225197906_Creativity_and_regional_development
13. Charlie Karlsson1 and Börje Johansson2 *Knowledge, Creativity and Regional Development Paper No. 148 Electronic Working Paper Series*. <https://pdfs.semanticscholar.org/612c/33570956a497b271a40a562da4c3264f3c78.pdf>
14. David Smallbone, Marina Dabic & Christos Kalantaridis (2017). *Migration, entrepreneurship and economic development, Entrepreneurship & Regional Development*, 29:5-6, 567-569, DOI: 10.1080/08985626.2017.1315485
15. Sigrid Hedin (2009). *Higher education institutions as drivers of regional development in the Nordic countries*. URL: https://archive.nordregio.se/Global/Publications/Publications%202009/WP2009_3.pdf

REFERENCE

1. Miklovda, V., Stupko, A., Britchenko, I. & Kubiniy, N. (2012) *Malyi biznes yak faktor rozvytku konkurentospromozhnosti rehionu [Small business as a factor of development of competitiveness of region]*. Poltava: ShchShchShch «Tekhservis», 200 [in Ukrainian].
2. Miklovda, V., Kubiniy, N., Shandor, F., Shelkunova, O. & Koval, O. (2009). *Marketynhovyi potentsial rehionu: problemy ta shliakhy yikh podolannia: monohrafiia [Marketing potential of the region: problems and ways of overcoming them: monograph]*. Uzhhorod: Lira, 208 [in Ukrainian].
3. Miklovda, V., Kubiniy, N. & Moshak, S. (2015). *Mozhlyvosti ta obstruktsii rozvytku innovatsiinoho potentsialu Zakarpattia yak faktora rehionalnoi konkurentospromozhnosti [Possibilities and obstructions of development of innovative potential of Transcarpathia as a factor of regional competitiveness]* *Ekonomika promyslovosti Economics of industry*, 1 (69), 31-39. [in Ukrainian].
4. Miklovda, V., Kubiniy, N. & Moshak, S. (2015). *Reitynh konkurentospromozhnosti Ukrainy za kryteriiem efektyvnosti pratsi. [Rating of Ukraine's competitiveness by the criterion of labor efficiency]* *Demohrafiia ta sotsialna ekonomika – Demography and the social economy*, 3, 199-208. [in Ukrainian].

5. Krošlák, M., Kubičková, V., Jurkovičová, L., Kubiniy, N. (2015) *Dynamics of high growth enterprises – «gazelles» – in Czech Republic – Business Perspectives. № 2. 27-35.* Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Lujza_Jurkovicova/publication/282679988_Dynamics_of_high_growth_enterprises-gazelles-in_Czech_Republic/links/56585f9708ae1ef9297db26a/Dynamics-of-high-growth-enterprises-gazelles-in-Czech-Republic.pdf [in English]
6. Helka, Moilanen (2012). *Regional development zones in spatial development in Finland Governing spatial development through new territorial frames.* TURUN YLIOPISTO UNIVERSITY OF TURKU. Retrieved from <https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/77006/AnnalesAII269Moilanen.pdf?sequence=1> [in English]
7. Jussi, S., Jauhainen (2009). *Regional and Innovation Policies in Finland – Towards Convergence and/or Mismatch? Regional Studies, Taylor & Francis (Routledge), 42 (07), pp.1031-1045.* [ff10.1080/00343400701543140](https://doi.org/10.1080/00343400701543140)[ff.fhal-00516168](https://doi.org/10.1080/00343400701543140) [in English]
8. Miklova, V.P. & Hryha, V.Iu. (2018). *Osoblymnosti rehionalnoi innovatsiinoi polityky v Kytai (na prykladi provintsii Tsziantsi) [Features of regional innovation policy in China (for example, Jiangxi province)].* *Uzhgorod University Scientific Bulletin. Economy Series. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Universytetu Seriya Ekonomika, 2 (52),13-25* [in Ukrainian]
9. Isakova, N.B., Krasovska, O.V. & Hryha, V. Iu.(2007). *Znachennia transhranychnoi spivpratsi pidpriemstv zakhidnykh rehioniv Ukrainy dlia yikh innovatsiinoi praktyky [The value of cross-border cooperation of enterprises of western regions of Ukraine for their innovative practice]* *Nauka ta naukoznavstvo – Science and science, №3, 43-54* [in Ukrainian]
10. Kubiniy, N., Zavadyak, R. & Belen, M. (2019). *Culture, Tourism and Economy as a Triumvirate of Regional Strategic Development.* *Visnyk Khersonskoho universytetu – Bulletin of the Kherson University, 34, 105-108* [in English].
11. Andreas, Wust, Thilo Lang & Stefan Haunstein (2017). *Strategic potential of industrial culture for regional development.* Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/319153960_STRATEGIC_POTENTIAL_OF_INDUSTRIAL_CULTURE_FOR_REGIONAL_DEVELOPMENT[in English]
12. Ake, E., Andersson (1985). *Creativity and regional development.* Åke, E. Andersson. *Papers in Regional Science 56(1).* Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/225197906_Creativity_and_regional_development [in English]
13. Charlie Karlsson¹ and Börje Johansson² *Knowledge, Creativity and Regional Development Paper No. 148 Electronic Working Paper Series.* Retrieved from <https://pdfs.semanticscholar.org/612c/33570956a497b271a40a562da4c3264f3c78.pdf>

14. David Smallbone, Marina Dabic & Christos Kalantaridis (2017). *Migration, entrepreneurship and economic development*, *Entrepreneurship & Regional Development*, 29: 5-6, 567-569, DOI: 10.1080/08985626.2017.1315485 [in English]
15. Sigrid Hedin (2009). *Higher education institutions as drivers of regional development in the Nordic countries*. Retrieved from https://archive.nordregio.se/Global/Publications/Publications%202009/WP2009_3.pdf [in English]

Стаття надійшла до редакції 02.10.2019

Посилання на статтю: Варцаба В.І., Кубіній В.В., Голяк М.М. Стратегічний потенціал регіонального економічного розвитку: системний ракурс // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті: Зб. наук. праць, 2019. № 3. С. 44-55. DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-44-55.

Received 02.10.2019

Reference a JournalArtic: Vartsaba, V., Kubini, V. & Holiak, M. (2019). Strategic potential of regional economic development: a systemic point of view. *Development of management and entrepreneurship methods on transport*, 44-55. DOI 10.31375/2226-1915-2019-3-44-55.